

לע"נ
נתנאל בן
ציפורה
ושלמה
רפאל בן
אסתר
ת.נ.צ.ב.ה.

גליון

574

פרשת משפטים תשפ"ה

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כא, א)

בייסורים עזים, ואף כשכבר קם מהמיטה, היה זה כדי לעזור ליהודי... הרופאים התפלאו מאוד מרצונו העז לקום ולעזור לאחרים, אך נכדו שהביא אותו לבית החולים אחר שעות של עזרה לזולת מתוך ייסורים מרים וקשים, ידע כי פעולתו הראשונה אחר שישתקם מעט, תהיה גם היא עבור הזולת...

בשנות בחרותו בישיבת פוניבז', ניגש אליו אחד מבחורי הישיבה וביקש ממנו שילמד איתו חברותא, "אני לומד עם בחור אחר צעיר תמורת תשלום סמלי" - אמר הבחור לרבי יעקב - "אני אתן לך פרוטות אלו, ותמורתן תלמד איתי חברותא...". הם למדו יותר משנה, ובכל שבוע היה הבחור מעביר לרבי יעקב את המשכורת שקיבל מהורי הבחור הצעיר. כשהסתיימה תקופת החברותא, מסר רבי יעקב לבחור מעטפה ובה כל הכסף שנתן לו במשך השנה כולה, הבחור היה המום, "הרי כך סיכמנו שאני משלם לך את משכורתתי... נתתי את הכסף בלב שלם...". "לא היה בכוננתי כלל לקחת ממך תשלום עבור הלימוד איתך" - הסביר לו רבי יעקב - "לקחתי ממך כל שבוע את הכסף רק כדי שתרגיש בנוח ללמוד איתי, ולא תרגיש חלילה כאילו אני עושה לך טובה...".

ישרותו של הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל ביושבו על כס הדיין, ידועה היא וברורה ואינה צריכה לראיה ולעדות. על אף אופיו הטוב והרחום, לא חת ולא זע מאיש, והיה פוסק לחובת החייב בלי חת ומורא. אין מקום לחמלה ורחמים בדין תורה... אלא שבנו, יבלחט"א, הגאון רבי **מרדכי שמואל** שליט"א מספר שפעמים רבות אחר דין תורה, היה אביו שולח מעטפה עם כסף לבעל דין שיצא חייב בדין, והסביר: "על פי הלכה הוא חייב, אבל אני יודע שאין לו מהיכן לשלם את מה שחייבתי אותו בדין...".

יהודי בא לנחם במעונו של מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי **גרשון אדלשטיין** זצ"ל, על פטירת אחיו רבי יעקב, וסיפר: "נסעתי פעם באוטובוס עם משפחתי ולא היה מספיק כסף ב'רב קו' של הילדים. כשהנהג הבחין בכך הוא הטעין בעצמו את ה'רב קו' על חשבונם ושילם עבור הילדים. "מדוע אתה עושה כך...?" - שאלתי אותו. "אני מ'רמת השרון' וקשור לרב אדלשטיין" - ענה בפשטות. "הרב אדלשטיין הורה לך לנהוג כך?" - המשכתי לשאול בסקרנות. "לא",

אומר היה הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל: התורה הקדימה מיד אחר מתן תורה את המצוות שבין אדם לחבירו, דינים ומשפטים המצויים בין בני אדם, ולא מצוות שבין אדם למקום, וזה כדי להורות לנו שקיום התורה תלוי בראש ובראשונה במידות טובות ובהנהגה ראויה עם בני האדם, וזולת זה לא ישוו המצוות שבין אדם למקום.

* * *

ראויים הדברים הנ"ל למי שאמרם, שהרי מידותיו וטוב ליבו של הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל [היארציטט שלו ביום ג' הקרוב - כ"ז שבט] האירו באור יקרות, ו'אהבת ישראל' שבערה בו, היתה נר לרגליו בכל הליכותיו, והיא קרנה והקרינה לכל המסתופפים בצילו... סיפור חייו, הוא סיפור אחד ארוך של מידות טובות ומסירות עבור השני, וקשה לדוג סיפור אחד מיני רבים, ובכל זאת בחרנו סיפור אחד שמעיד על ליבו הענק של רבי יעקב, הלב של כלל ישראל...

פעם עלה על כיסא כדי להוריד יין להבדלה, לפתע נפל מהכסא. הוא לא יכול היה לזוז מרוב כאבים, וביקש מנכדו שירים אותו וישיב אותו על כסא, וכך לראשונה בחייו הבדיל בישיבה. לאחר ההבדלה, ראה נכדו שהוא מתיימר, ושאל אותו האם לקרוא לאמבולנס, אך הוא סירב בכל תוקף, "הזמנתי אנשים, הם יחכו לי...". - הסביר את סירובו, וביקש שיקח אותו לסלון, שם הוא עתיד לקבל קהל... היה זה מוצאי שבת חורפית, וכך הוא ישב כשהוא מיוסר וכאוב שלוש וחצי שעות (!!!) וקיבל את כל האנשים שהוזמנו מראש. הוא שמע את מצוקתו של כל אחד ואחד בסבלנות הרגילה כאילו לא אירע דבר, ואיש מהקהל לא שם לב שהרב מיוסר... אחר שנגמרה ה'קבלת קהל', לא לפני שבירר שאין עוד ממתינים, ביקש מנכדו שימהר להזמין אמבולנס, וכשהאמבולנס הגיע, ביקש להתעכב מעט, כי נזכר שהבטיח למאן דהוא לכתוב לו מכתב עוד הערב... בירידה מהבית, הוא רעד מאוד, שאלתי אותו, מספר נכדו, אם קר לו, הוא ענה שלא קר לו אבל מאוד כואב לו, והכאבים בלתי נסבלים... כשהגיע לבית חולים, התברר שנשבר לו האגן, ובהעדר תרופה, הוא שכב כמה חודשים

* * *

סיפר המגיד המישרים, הגאון הצדיק רבי **יצחק קולדצקי** שליט"א [חתנו של מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל], כי פעם נכח יחד עם סבו מרן ה'סטייפלער' זצ"ל כאשר הגיע לביקור נימוסין בבית אחד הנכדים.

בעת הביקור ישב שם אדם זר שלא מבני המשפחה, והסטייפלער, שלא כדרכו, שתק כל הביקור מבלי לדבר אף לא מילה אחת של דברי תורה. מאוחר יותר הסביר, כי חשש שהאדם הזר שישב שם אינו תלמיד חכם, לכן לא רצה לדבר בפניו דברי תורה שלא לביישו. "הוא יחוש שכולם יודעים ללמוד חוץ ממנו", אמר.

מעשה זה נורא הוא למתבונן בו! הרי ידוע ומפורסם לכל, עד כמה כל רגע היה מחושב ומנוצל אצלו עד קצה היכולת ממש, לשקידת התורה ועבודת השם, ואילו כאן העדיף לשתוק במשך כל עת הביקור, ובלבד שלא תהיה חלילה חלישות הדעת, או יחוש מאן דהוא פגוע מכך שאינו מבין על מה מדברים. כמה רגישות לזולת מונחת כאן!.

* * *

מרן הגאב"ד הגאון רבי **ניסים קרליץ** זצ"ל סיפר, כי בצעירותו הלך פעם לחלות את פניו של מרן שר התורה, הגאון רבי **דוב בעריש וידנפלד מטשעבין** זצ"ל, והושיט לו את ידו לשלום וברכה. אולם הגאון מטשעבין נמנע מלהחזיר לו יד, ורק הנהן בראשו... ומיד נימק: "אמנם אני רוצה להשיב לכם יד, אך היות ואינני בקו הבריאות, והרופא טוען שאני עלול להדביק את סובבי בניגעה, אני מוכרח להודיע על כך מראש, כי יותר יש לאדם להיזהר בעצמו שלא יזיק משלא יזקק...". רבי ניסים התפעל עד מאד מתשובתו של הגאון מטשעבין, וציין לשבח את מידת הנקיזות וההגינות שישנה בהנהגה זו!

מפליא להיווכח כמה נאות דרכיהם וכמה מתוקנים מעשיהם של צדיקים! קומתו התורנית של התלמיד חכם ושלמותו בתיקון המידות, משתלבים זה בזה וכרוכים זה בזה. כי כדי לבוא לשלימות בתורה מוכרחים להיות יפי מידות וזהירים קלה כבחמורה בכבוד הזולת. [מתוך 'אוצרותיהם אמלא']

* * *

הרב **שלמה לורינץ** זצ"ל מספר בספרו על מרן הגרא"מ שך זצ"ל: "כבר הזכרתי את אשר שמעתי ממרן, כי גדלות בתורה כרוכה בקשר בלתי נפרד עם גדלות במידות טובות. ואכן, רבינו היה 'נאה דורש ונאה מקיים', ומלבד גדלותו בתורה, ועם היותו כל כולו שקוע בתורה, היה דבוק במידת החסד ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו. צא ולמד מה העיד עליו המשגיח רבי **יחזקאל לווינשטיין** זצ"ל, שאמר על רבינו שהוא "בעל חסד הגדול שבדורנו". וידוע עד כמה נזהר

ענה, "אבל מי שקשור עם הרב אדלשטיין כך נוהג...!". מרן רבינו הגרי"ג זצ"ל התפעל מאוד מסיפור זה.

[מתוך 'לקראת שבת מלכתא-הרב ישראל ליוש']

* * *

ככל שאדם יותר גדול בתורה, ככל שהוא יותר מרומם מהבלי הזמן ופרוש מענייני עולם הזה, כך הוא אמור להיות זהיר יותר ב'בין אדם לחברו', מהודר יותר בבחינה של 'פניהם איש אל אחיו'. את שלימות המידות המופלאה הזאת ראינו אצל גדולי ישראל. כל מי שזכה להסתופף קצת בצילם של חכמי התורה, יכול היה להבחין בזהירותם הגדולה ברגשות הזולת, והיאך מקפידים שלא לגרום כל צער ועגמת נפש לשום יהודי.

* * *

מעשה מופלא מסופר על מרן ה'חזון איש' זצ"ל, המורה על רגישותו הרבה: ביום מן הימים, בעת שהלך ה'חזון איש' את הליכתו היומית בקצה העיר לצורך בריאותו, הופיעה לקראתו אישה מרת נפש ומסרה לו דמי פדיון כדי שיתפלל בעדה. היא הושיטה לו עשרה שילינגים [שילינג היה מטבע חשוב באותם ימים], והוא לקחם ממנה. כשעמדה ללכת, אף הוסיף לברכה בטוב לב ובמילים מרנינות, עד שהיה ניכר שנגרמת לה קורת רוח ושמחת נפש. התלמיד שליווה אותו בהליכתו, וידע עד כמה נזהר רבו לא להזדקק למתנות בשר ודם, השתומם על המראה. ה'חזון איש', שכנראה הרגיש בהרהוריו, הסביר לו את פישרו: "גם אני מצווה לגמול חסדים! זה החסד שיכולתי לעשות במקרה זה, לעבור על הנהגתי הקבועה כדי לגמול חסד עם נפש מישראל...".

* * *

זהירותו של הגאון הצדיק רבי **דוד יונגרייז** זצ"ל, ראב"ד ה'עדה החרדית', ורגישותו הרבה לכבודם של הבריות, היתה לאות ולמופת. סיפור אחד מני רבים המעידים על כך, סיפר הגאון רבי **ישראל אהרן קופשיץ** זצ"ל מראשי ישיבת 'תורה אור': "רבי דוד קבע את מקום תפילתו בבית הכנסת שבשכונת בתי אונגרין בירושלים. לאחר התפילה בשבת היו המתפללים עוברים על פניו של רבי דוד, כדי לאחל לו 'א' גוטען שבת'. שבת אחת, לאחר שסיימו כל המתפללים לעבור על פניו, צעד רבי דוד בצעדים זריזים אל מחוץ לבית הכנסת, התקדם אל עבר אחד הבתים בפאתי השכונה, ונקש בעדינות על הדלת. בני המשפחה שפתחו, נדהמו לגלות את רב בית הכנסת, ראב"ד ירושלים, עומד בפתח ביתם. רבי דוד הסביר בענווה ובפשטות: "הנה כעת עברו המתפללים לאחל לי 'א' גוטען שבת', אחד הילדים בשכונה, כמדומה שהוא בן משפחתכם, עבר גם הוא, אך בדיוק באותו רגע עיכבני אחד המתפללים בשאלה הלכתית, ומחמת כן לא השבתי לו כהוגן על איחוליו, באתי, אפוא, לכאן כדי להשיב לו 'א' גוטען שבת'...".

המשגיח מלהוציא מפיו איזו גוזמא שאינה עולה בקנה אחד עם האמת הצרופה.

פעמים אירע, שדפקו על דלתו של מרן בשעה 2:00 בלילה. בני הבית כבר ישנו, והוא פתח את הדלת בעצמו וקיבל את השואל. כששאלוהו, מדוע הוא מקבל אנשים בשעה כל כך מאוחרת, הרי זה מעל לכוחותיו ומעבר למקובל, השיב מרן: "כך ראיתי ולמדתי אצל דודי, הגרא"ז מלצר. במשך כל 24 שעות היממה צריכים להיות מסורים לציבור ולפתוח את הדלת, גם כאשר דופקים באמצע הלילה. אי אפשר לדעת, יתכן שבא אדם עם לב שבור ועומד מאחורי הדלת... מספק, אני פותח את הדלת לכולם ומקבל את כולם".

כאשר היה מרן במצב של חולשה, נהגו בני הבית לתלות על הדלת מודעה, כי מרן חולה ואין באפשרותו לקבל קהל. כאשר ראה מרן שאין מגיעים אנשים כמו תמיד, דרש וחקר לסיבת הדבר, ונאלצו לגלות שתלו פתק על הדלת. מרן יצא והוריד בעצמו את הפתק, באומרו: "אצלי אין הגבלה, כל אחד יכול להיכנס, בין אם אני מרגיש טוב ובין אם לאו".

פעם הבחנתי כי מרן מתאמץ מעל לכוחותיו וחלש עד מאד. לשאלתי, הוא ענה שבאמת הוא נמצא במצב של כלות הכוחות. ידעתי שמרן לא ייסע לנופש בפנסיון או במלון, ולכן הצעתי לו לשהות בביתי משך כמה ימים, מנותק מן הציבור וטרדותיו, ויכול לנוח שם עד שישוב לכוחותיו. באותה תקופה גרתי ברחוב השומר בב"ב, השטח סביב ביתי עדיין לא נבנה, והיה מנותק ומרוחק מכל העיר בני ברק. אמרתי לו, שהזמנה זו היא על דעת אשתי, אשר תשמח לארח אותך. אך מרן סרב להצעתי ואמר לי: "אסור לי להיות מנותק מן הציבור, אסור שמישהו יזדקק לי ולא ימצא אותי. אתה רוצה שאהיה במקום נסתר, שאף אחד לא ידע על מקום המצאי, אך אני צריך להיות בביתי, כדי שאוכל לעזור למי שנזקק לכך, למרות חולשתי".

בהזדמנות כלשהי שאלתי את מרן: "אנשים רבים פונים אלי בבקשות, ואני טרוד בזה מאד עד שלא נותר לי זמן. אינני מדבר על מנוחה, אלא על זמן ללמוד. נוסף לכך, קורה לפעמים שאינני מסוגל להכין את נאומי ואת החומר שאני חייב להכין לכנסת [הייתי יושב ראש ועדת הכספים, ותפקיד זה דרש ממני ידיעות רבות בנעשה]. באים אנשים, יחיד ועוד יחיד, ולוקחים ממני את הזמן המועט שעדיין נותר לי".

"נוסף לכך" - אמרתי למרן - "פניות רבות מאלה המגיעות אלי, אינן שייכות בכלל לנציג ציבור. יש פניות ששייכות לעורכי דין, ויש פניות השייכות לעסקנים אחרים, ולא דווקא לחבר כנסת. אם כן" - שאלתי - "האם מותר לבני ביתי להשתמש באיזו צורה שהיא ולומר שאיני יכול להתפנות עכשיו וכדו', כדי שאהיה פטור מלקבל אותם?".

מרן חשב זמן רב, ובענוותנותו הרבה הוא אמר לי כך: "במה שנוגע אליך אינני יכול לפסוק, אבל ברצוני לומר לך מהו הנהוג שלי. גם אני טרוד" - אמר מרן - "עלי להכין שיעורים,

אני צריך ללמוד, וכואב לי מאד מאד כאשר אני מתחיל ללמוד, נכנס לסוגיא ומרוכז בסוגיא, ואז אני צריך להפסיק, אבל אני מפסיק!... אם מישהו בא אלי באיזה עניין שיהיה, אני מפסיק!".

המשיך מרן ואמר: "אתה טוען, שישנם דברים אשר אינם שייכים אליך. גם אלי באים בדברים שלגמרי לא שייכים אלי, ואספר לך סיפור אחד: אתמול בערב באה אלי אישה ואמרה לי: 'רבי, אני רוצה שתלמד אותי בקצרה את העניין של אמונה פשוטה'. התפלאתי מאד, כיצד זה שייך אלי, ללמד אישה ענייני אמונה פשוטה? אבל לימדתי אותה בקצרה מה היא אמונה פשוטה. היא הודתה לי ועזבה. לאחר כרבע שעה חזרה אותה אישה ואמרה לי: 'רבי, אני פוחדת שאשכח מה שלמדתי. לכן הבאתי מחברת ועפרון, ואני מבקשת שתרשום לי, כדי שאם אשכח, אוכל להסתכל במחברת'...".

המשיך מרן וסיפר: "לקחתי את המחברת, ורשמתי לה מה שלימדתי אותה בעניין אמונה פשוטה. לאחר רבע שעה היא הופיעה שוב, וטענה, שקשה לה לקרוא כמה אותיות שלי, והיא חוששת שלא תדע לקרוא, ומבקשת שאתקן. ואכן, תיקנתי... כך חזרה אותה אישה שוב ושוב, ובכל פעם עשיתי מה שביקשה...".

"וכל כך למה?" - הסביר מרן - "ראיתי שאישה זו קצת עצבנית, ובכך שעזרתי לה הרגעתי את עצביה. דבר נוסף, חשבתי, כי בזה אני עושה טובה לבעלה, אם היא תהיה רגועה - זו טובה לבעלה".

מרן סיים את דבריו: "כך אני נוהג. על אף שאין זה שייך אלי, ואין לי את הזמן, כך אני עושה. אך אצלך השאלה היא הרבה יותר קשה... כיון שהנך שליח ציבור, אני מניח שהטרדות שמטרידים אותך רבות יותר מאשר אצלי, ולכן אינני יכול לפסוק לך".

מובן, שבדבריו כבר קיבלתי תשובה ברורה. פשוט התביישתי, התביישתי מאד, כי עשיתי קל וחומר: אם מרן שהוא גדול הדור, וכל רגע שלו חשוב וקדוש יותר משעות רבות של אדם אחר, מתמסר כל כך לאנשים, ממש כאב לבנו יחידו... קל וחומר... והשתדלתי לנהוג בהתאם לכך. וכי מה עניינו של מרן ללמד אישה אלמונית אמונה פשוטה? הרי היא יכולה ללמוד זאת ממורה בסמינר... אך כפי שכבר אמרנו, כך נוהג אבא עם בתו. לבת לא מסרבים. ואצל מרן כל אחד היה בן או בת... רגיל הייתי בביתם של הרבה אנשים גדולים, אך דברים כאלה - המסירות ללא גבול לכל יחיד ויחיד, הטרחה על כל יחיד, וכפי לשונו של מרן: "אבא לא שולח בן לבד" - ראיתי רק אצל מרן.

כשם שהתמסר במסירות נפש לכל יחיד ויחיד, ממש כאב לבנו יחידו, כך דרש זאת גם מנציגי הציבור. כאשר דיבר איתי על תפקידי כאיש ציבור, והדריך אותי בענייני ציבור, היה מסיים תמיד באומרו: "דע לך: הדאגה לצורכי היחיד

היא החשובה ביותר. אי אפשר לעבור על זה, ואין זה תירוץ שטרודים בענייני ציבור."

בעל חנות מחולון, אשר מרן הרגיש הכרת הטוב כלפיו, אירס את בתו, ובא למרן לקבל ממנו ברכת 'מזל טוב'. מרן איחל לו 'מזל טוב', ואחר כך שאלו: "האם אוכל לעזור לך במשהו?". אמר לו היהודי: "אני זקוק להלוואה. יש בירושלים קופת גמ"ח גדולה, אבל הם אינם מכירים אותי. אולי מרן יכול להמליץ בעבורי?". מובן שמרן השיב שיעשה כדבריו, וימליץ עבורו באותו גמ"ח. אך מרן לא רק המליץ. הוא קם ונסע לירושלים, סידר עבורו הלוואה גדולה, ולמחרת הודיע לו: "סידרתי כבר את ההלוואה, כעת עליך רק לגשת ולקבל את מה שביקשת...". היהודי היה מופתע: "מעולם לא עלה על דעתי להטריח את מרן, הלא ביקשתי רק המלצה, אם מרן היה רק כותב שתי שורות, זה היה מספיק!". חייך מרן ואמר: "אם רוצים לעזור, צריך לעשות עם כל הלב, כמו שעוזרים לבן. לא יוצאים ידי חובה בהמלצה, צריכים לסדר הכל מתחילה ועד סוף...".

[מתוך הספר 'במחיצתם']

כִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ כֶּסֶף או כֶּלִים לְשִׁמּוֹר וְגָבַב מִיָּד הָאִישׁ (כב, ו)

חלק נכבד בפרשתנו עוסק בענייני ממונות. הזהירות בממון הזולת הוא ענין יסודי במצוות שבין אדם לחברו. גדולי ישראל ידועים בהקפדתם הרבה בממון שאינו שלהם כמאמר חז"ל (סוטה יב). 'צדיקים ממונם חביב עליהן... לפי שאין פושטין ידיהן בגזל'.

* * *

הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל היה ידוע בדקדוק ההלכה ובזהירותו המופלגת בענייני ממונות וחשש גזל.

מספר תלמידיו: ה'שטיבל' של גור ברחוב 'יהודה הלוי' בבני ברק, גובל עם רחובות 'בלוי' ו'יהודה הלוי', ולצידו קיים מעבר דרך בנין מגורים, שרבים חולפים בו לקצר את הדרך מ'בלוי' ל'יהודה הלוי'. רבי אברהם היה נכנס לשם תמיד דרך החצרות להתפלל בבית המדרש, כי זו הייתה הדרך. פעם אחת ביקשתי לעבור אתו יחד, אך הוא מיאן, ועיקם את דרכו באריכות. הוא הסביר: "הרי אנו לא הולכים עכשיו לבית הכנסת, אלא לרחוב הגובל, ואיך נעבור דרך החצר שאינה שלנו".

ר' אברהם הלך עם קבוצת תלמידים, וגשם זלעפות החל שוטף. הם נכנסו לחסות תחת גג באחת החצרות. אחד הבחורים רצה להדליק את החשמל בחדר המדרגות, ר' אברהם מנע ממנו בנימוק ברור: להיכנס - מותר [א.ה.ה. מהתנאים שהתנה יהושע, ב"ק פא. יעו"ש], אבל להדליק את האור - הרי זה כבר עולה כסף, ואין היתר לכך.

באחד הערבים הקיציים, ר' אברהם דפק בביתו של שכן בבנין סמוך לשוחח אתו לצורך טובה לאחד ממשפחתו של ר' אברהם. השכן הביט עליו ותמה: "מדוע הרב נוטף זיעה? מדוע עלייתם במדרגות ולא במעלית?!"

ר' אברהם השיב: "כיון שעליתי רק לצורכי, ולא בשבילכם ולצורכם כלל, אין מן הראוי שאשתמש במעלית השייכת לכם...".

החברותות של ר' אברהם, נכחו פעמים רבות בעת שהרים טלפונים לבקש רשות מאנשים להשתמש בספר שלהם, למרות שהספר היה כבר אצלו, וזאת מכיון שלא שאל מראש רשות לשימוש לאנשים נוספים שבאו ללמוד עימו בביתו, ולכן לפני שעיינו בספר ביקש שימתינו רגע, הרים טלפון לבעל הספר וביקש אישור גם על כך.

ר' אברהם סיפר לאחד מהרמ"ם בשיבה, כי נגנבו מחדרו אלפיים דולר שעמדו אצלו כפיקדון לעשות בהם צורכי רבים. זה היה אצלו מקרה חריג, מעולם לא היה לו בשיבה סיפור של גנבה, ומה קרה עכשו? עכ"פ, ר' אברהם מסר לידו אלפיים דולר אחרים שהשיג לשם השבת הפיקדון, וביקש ממנו שיעבירם למפקיד. ואז ר' אברהם הוסיף בנימה אישית [שלא כהרגלו] וגילה את אוזנו, כי ערך חשבון נפש על המקרה הנדיר, והעלה כי לפני כמה ימים נקש על דלת חדרו אברך חשוב, שביקש תרומה של אלפיים דולר בדחיפות: "בעיקרון אני מכירו כאברך נזקק, וכבר סייעתי לו בעבר כמה פעמים, והפעם היו לי חשבונות נכונים שלא לתת לו בשום אופן. אבל, כנראה שעם כל זאת, הייתה מעורבת בזה נקודה כל שהיא של חיסרון ברחמים, והנה תובעים אותי על כך משמיים! לכן אני מבקש ממך שאחרי שתחזיר את האלפיים דולר למפקיד, אני אשלח אתך אלפיים דולר [נוספים] לאברך נזקק פלוני, שלא קיבל ממני".

הת"ח נטל את הכסף בשתיקה ויצא להשיב למפקיד. המפקיד ששמע שהכסף נגנב מר' אברהם, והוא שולח לו עתה תשלום מכיסו, מיאן ליטול את האלפיים דולר, כך שאותם אלפיים דולר שנשלחו למפקיד חזרו לר' אברהם, והם אותם שיצאו אח"כ לדרכם - לבית האברך הנזקק... לפני שיצאו לבית הנזקק, פתח ר' אברהם את פיו שנית: "אם נמצא שאכן נתבעתי משמים, הרי שנקשרתי לתקלה שקרתה - לגניבה, כי בגיני ומחמתי התגלגלו הדברים שבסופו של דבר יהודי גנב ונכשל [לא הכשלתי אותו אבל יש קשר כחוט השערה בינינו...], ואם כן, אנו מכוונים שזכות הצדקה, שאתה הולך עתה לקיים עם האברך הזקוק לאלפיים הדולר, תהיה לטובתו של הגנב... וה' יעזור כי ישוב בתשובה מחרפתו".

שימו לב! - רבינו חשש שהייתה בליבו איזו שהיא נקודה של אכזריות... ונקודה זו הביאה כ"כ הרבה רחמים לעולם - רחמים על גנב שפל, ורחמים על אברך נזקק... אוי... חטאים של צדיקים... [מתוך - 'ויאמר הנני']